

Canlı bir Okul Öncesi Eğitim Bilgi Topluluğu!!

Okul Öncesi Eğitim Bilgi Topluluğu 2006 yılı Kasım ayında kurulmuş olup, ilk olarak Ankara'da bir araya geldi. Bu topluluğun ne denli canlı olduğu, iştirak edenlerin enerji dolu hallerinden ve hep birlikte yürüttüğümüz faaliyet ve çalışmalarından apaçık belliydi.

Tartışmalar çok canlı ve içtenlikle seyretti. Hollanda'dan gelen heyet, ilk açılışı yapıp, devamında da tartışmaların belirli bir düzene göre yapılmasını temin etmek amacıyla başkanlık görevini üstlenmişti.

Okul Öncesi Eğitim'in ve bir Bilgi Topluluğu olmasının yararları nedir?

Okul öncesi eğitim, hepimizin büyük ilgi duyduğu bir husustur. "küçük yaştaki çocuğun, odak nokta oluşturması" ideali herkesin paylaştığı ve bütün kuruluşlar arasında sınırları kaldırıp, bağdaştıran bir idealdir. Herkes sonuçta: uyumlu, verimli ve etkin bir nitelikte olan, kaliteli bir içeriğe sahip bir okul öncesi eğitim politikası oluşması için el ele vermeye hazır durumda.

Bunun için sabit aralarla, düzenli bazda geniş tabanlı görüşme yapılması ve böylece açık anlaşılır, ortak bir vizyon geliştirilmesi gerekiyor. Buna dayanarak da öncelikle ele alınması gereken konular belirlenip, görevler tahsis edilip, bütün çalışmalar uyumlu halde yürütülmelidir. Bu çerçevede bakanlık ve bağımsız kuruluşlar bünyesinde politikayı belirleyen idareciler, pratikte tatbik eden elemanlar, araştırmacılar ve finansman temin edenlerin tümü, sağlam işleyen bir Okul

Öncesi Eğitim sisteminin birer parçasını oluşturur.

Bilgi Topluluğu'nun öz görevi ve asıl kuvveti: işbirliği ve uyumlaştırma sağlamaktır.

Neden bir haber bülteni?

Sağlam işleyen bir Bilgi Topluluğu, haber Bülteni şeklinde bir iletişim aracı olmadan edemez. Gelecek zaman içerisinde tümü iştirak eden taraflar zaman zaman buluşacaklardır. Tema grupları bünyesinde birlikte çalışacaktır. Eylem planları hazırlanacak ve uygulanmaya başlanacaktır. Tabi ki bu planlar uygulanırken: karşılaşılan engeller, elde edilen başarılar ve bütün yeni gelişmeler ile ilgili durumlar hakkında bilgi alış verişinde bulunarak, herkes arada bir, planların nasıl seyrettiğini birbirine aktarmak ister. Hollanda heyeti olarak müsaadenizle haber bülteninin ilk sayısını hazırlamış bulunmaktayız. Devamında ise tabi ki bu görevi siz devralmalısınız!

İlk seminere ilişkin geri bakış

İlk seminerde henüz ne kadar da çok şey başarılı! Özgün bir tanışma sayesinde açık ve samimi, aynı zamanda eleştirel bir bakış ve farklı görüşlerin de kabul gördüğü bir ortam yaratılabildi. Çeşitli temalar tespit edildi ve tema grupları oluşturuldu. Sırasıyla söz edilen tema grupları önem sırasına göre hedefler tespit ettiler. Takibinde her hedef için SMART¹ esaslarına uygun bir eylem planı geliştirilip, hazır hale getirildi.

Seminerin üçüncü gününde T.C. Milli Eğitim Bakanlığı ve Unicef tarafından görevlendirilen Fred Wood'un hazırladığı Okul Öncesi Eğitimle ilgili idari raporun taslağı hakkında tartışıldı. Aşağıda beş tema çerçevesinde hazırlanan eylem planlarına dair bir kuş bakışı sunuyoruz:

- Ebeveynler teması
- Halkı bilinçlendirme teması
- Erişim teması
- Araştırma teması
- Kalite ve uzmanlık geliştirme teması

¹ SMART- **S**pecific: belirli, **M**eerbaar: ölçülebilir, **A**ceptabel: kabul edilebilir, **R**ealistisch: gerçekçi, **T**ijdbonden: zamana bağlı kavramlarının Hollandaca kısa yazılışı.

Ebeveynler teması

Bu tema grubu öncelikle okul öncesi eğitim gören çocukların ebeveynlerinin ve sonra da (henüz) okul öncesi eğitim gören çocuğu (henüz) olmayan ebeveynlerin eğitilip, gelişim sağlamalarını (çocuk yetiştirme konusunda destek) önemli buluyor.

Hedef ebeveynlerin okul içi ve okul dışı faaliyetlere daha büyük ilgi göstermelerini sağlamak. Okul Öncesi Eğitim hususunda deneyim sahibi olan ebeveynler, okul öncesi eğitime yeni ebeveyn ve çocuk kazandırma konusunda "elçilik" yapabilir.

Halkı Bilinçlendirme teması

Bu tema grubu 2007 yılının ilk döneminde okul öncesi eğitim konusunu yerel makamlara (il, ilçe ve belediyelerde) tanıtmak ve destek toplamak için lobi faaliyetine yoğunlaşmak istiyor. Yerel düzeyden başlanması, yerel şartların daha iyi hesaba alınabilmesi avantajını sağlıyor. Halkla iletişim faaliyeti sonra ki aşamada ebeveynler gibi başka hedef gruplara yönlenebilir.

Her defa ortaya çıkan temalar ise: okuma zorunluluğu yaşının küçültülmesi ve küçük yaştaki çocuklara eğitim verilmesinin önemi. Bu hususlarda tümü tema gruplarının hemfikir olduğunu ve geliştirdikleri planlarda da aynı konulara değindiklerini görüyoruz.

Erişim teması

İlk etapta 60-72 ay arası (5 ilâ 6 yaş) çocukların eğitim zorunluluğu kapsamına alındığı bölgelerin artmasını sağlayarak okul öncesi eğitimin erişimi genişletilmeli. 2010 yılında anılan yaş grubu ülkesel çapta eğitim zorunluluğu kapsamına girmiş olmalı. Nihai amaç ise 36-72 ay arası çocukların %50'sinin okul öncesi eğitiminden yararlanmalarını sağlamaktır.

Araştırma teması

Bu grubun planı Avrupa'da başarılı bir şekilde okul öncesi eğitim politikası uygulayan ülkelerde, devlet veya özel kuruluşlar tarafından geliştirilmiş ve başarıyla uygulanan modelleri incelemek ve Türk eğitim sistemine başarıyla entegre edilmesi için gerekli koşulları tespit etmektir. Beraberinde eğitim hususunda özel gereksinimleri olan çocuklar konusuna özel ilgi verilmeli (riziko grubuna dahil olan veya fiziki veya zihinsel engeli olan çocuklar).

Kalite ve uzmanlık geliştirme teması

Bu tema grubu, 1 Ocak 2008 tarihine kadar, okul öncesi eğitimde faal olacak eğitmen yetiştirecek, kaliteli bir öğretim tesis edilmesi için, araştırma tema grubunun da tespit edeceği uluslararası standartlarla uyumlu, şart olan kalite standartları ve göstergelerini belirlemeyi hedef alıyor.

Devamında ne olacak?

Bilgi Topluluğu önümüzdeki dönem içerisinde eylem planlarını somutlaştırmakla meşgul olacak. Bilgi Topluluğunu oluşturan değişik tarafların işbirliği yapması ve herkesin kendine göre sahip olduğu uzmanlığı topluluk menfaatine devreye sokması ve birleştirmesi gelecekte kuvvetli bir öğrenim oluşmasını sağlayacak: yapısal eğitim. Fakat, Topluluğun bazen de dışarıdan uzmanların katkısına ihtiyacı olacak. Topluluk bu 'bilgi eksikliği'ni tespit edip Hollandalı ortağına, bu eksikliğin giderilmesi hususunda danışarak, örneğin uzmanlık sunumu için, talepte bulunabilir. Takibinde de sunum yapıldıktan sonra tartışmaya devam edilip, görüş/ çıkış noktaları belirlenebilir.

İleride düzenlenecek seminerler

Tema gruplarının ifadelerinden, Türkiye durumunda çıkış noktaları belirleyebilmek için, özellikle AB içerisinde uygulanan Okul Öncesi Eğitim sistemleriyle kıyas yapabilmeye ihtiyaç duyulmakta olduğunu gördük. Bu nedenle, Bilgi Topluluğu'nun bir sonraki seminerinde özellikle bu konu ele alınacak. Hollanda ekibi söz edilen seminerde başka ülkeler yanı sıra özellikle İskandinavya, Hollanda ve Bulgaristan'da uygulanan sistemler hakkında bir sunum yapacak. Söz konusu sunumlara istinaden Bilgi Topluluğu üyelerine kendi tercih ve seçenekleri ile ilgili

birkaç iddia ortaya koyacağız. Hollanda ekibi olarak, söz edilen seminerin yine olumlu bir tartışma ortamında yer bulan esinletici bir seminer olacağından eminiz!

Program

Ankara'da bulunan bakanlık ile düzenlenecek seminerler için aşağıdaki tarihleri tespit etmiş bulunmaktayız. Eylül ayında planlanan seminere tüm herkesi davet etmek istiyoruz; Şubat ve Haziran ayında düzenlenecek seminere ise katılması gereken tarafları birlikte belirleyeceğiz.

- 7-8 Şubat: Eğitim ve tavsiye hususunda çalışacağız: eğitim şemaları tespit edilecek;
- 9-10 Mayıs: Eğitim seansları denenecek;
- 20-21 Haziran: Bilgi Topluluğu'nun 2ci semineri
- Kasım: Değerlendirme ve eleştirme semineri

Yazan: Lilian van der Bolt, Jeroen Aarssen / ***Tercüme:*** Elvan Battaloğlu (Dost Vertalers) / Utrecht, Ocak 2007